

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2Sžk/22/2020
Identifikačné číslo spisu: 1018200530
Dátum vydania rozhodnutia: 27. februára 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: predsedníčka senátu, sudkyňa spravodajkyňa
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:1018200530.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Mariána Trenčana a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD. v právnej veci žalobcu: Lesoochranárske zoskupenie VLK, občianske združenie, IČO: 31303862, so sídlom v Tulčíku 310, zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Námestie Ľ. Štúra 1, za účasti ďalších účastníkov konania: 1) Tatry mountain resorts, a.s., (sťažovateľ), IČO: 31560636, so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Demänovská dolina 72, zastúpeného advokátkou JUDr. Barborou Miškovou Kubošiovou, so sídlom v Poprade, Košická 2624/32, 2) Inštitút pre ochranu prírody Banská Bystrica, IČO: 42305853, so sídlom v Banskej Bystrici, Sásovská cesta 86, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 463/2018-9.2 (51/2017-rozkl.) zo dňa 5.2.2018, v konaní o kasačnej sťažnosti ďalšieho účastníka 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/61/2018-165 zo dňa 22. apríla 2020, takto

r o z h o d o l :

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .
- II. Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie pred orgánom verejnej správy

1. Spoločnosť Tatry mountain resorts, a.s., dňa 28.4.2016 požiadala žalovaného o povolenie výnimiek a vydanie súhlasov podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“ alebo „zákon o prírode“) v súvislosti s prieskumom a výskumom výskytu chránených druhov fauny a flóry národného a európskeho významu a inžinierskogeologickým prieskumom územia navrhovaných nadrží na zasnežovanie v súvislosti so zabezpečením podkladov pre spracovanie dokumentácie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“) - správy o hodnotení navrhovanej činnosti „Lyžiarske stredisko Vysoké Tatry - Starý Smokovec“ v súlade s rozsahom hodnotenia, ktorý bol

stanovený v rámci procesu posudzovania uvedenej navrhovanej činnosti listom žalovaného č. 6778/2014-3.4/pl zo dňa 25.9.2014. Listom zo dňa 2.5.2016 vzala spoločnosť Tatry mountain resorts, a.s., späť časť žiadosti vzťahujúcej sa k povoleniu uskutočniť inžinierskogeologický prieskum územia navrhovaných nádrží na zasnežovanie a listom doručeným žalovanému dňa 12.5.2016 a spresneným listom zo dňa 8.7.2016 doplnila žiadosť o zoznam osôb, ktoré budú v prípade vydania povolenia zabezpečovať prieskum.

2. Žalovaný ako prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. 5125/2016-2.3 zo dňa 15.7.2016 povolil výnimku zo zákazov ustanovených v § 14 ods. 1 písm. c/, § 15 ods. 1 písm. a/ v znení § 14 ods. 1 písm. c/, § 16 ods. 1 písm. a/ v znení § 14 ods. 1 písm. c/, § 16 ods. 1 písm. f/ a písm. g/ a § 34 ods. 1 písm. a/, § 35 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ zákona č. 543/2002 Z. z. pri vykonávaní výskumu podľa bodu B. uvedeného rozhodnutia a vydalo súhlas v zmysle § 56 ods. 2 citovaného zákona na výskum výskytu chránených druhov živočíchov a rastlín ako aj výskum v Tatranskom národnom parku na častiach území národnej prírodnej rezervácie Slavkovská dolina, národnej prírodnej rezervácie Studené doliny a národnej prírodnej rezervácie Skalnatá dolina, ktoré sú súčasťou územia európskeho významu SKUEV0307 Tatry vyznačených v mapovej prílohe rozhodnutia v súvislosti so spracovávaním dokumentácie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. - správy o hodnotení navrhovanej činnosti „Lyžiarske stredisko Vysoké Tatry - Starý Smokovec“.

3. Minister životného prostredia SR ako druhostupňový orgán rozhodnutím č. 7656/2016-9.2 (30/2016-rozkl.) zo dňa 15.10.2016 zrušil rozhodnutie ministerstva č. 5125/2016-2.3 zo dňa 15.7.2016 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Minister uviedol, že ministerstvo nedostatočne zohľadnilo, že zámerom sú dotknuté územia troch národných prírodných rezervácií: Slavkovská dolina, Studené doliny a Skalnatá dolina, čiže chránených území s najvyšším stupňom ochrany na území národného parku, kde je činnosť spojená s výskumom zakázaná ustanoveniami § 14 ods. 1 písm. c/, § 15 ods. 1 písm. a/ v znení § 14 ods. 1 písm. c/, § 16 ods. 1 písm. a/ v znení § 14 ods. 1 písm. c/ a § 16 ods. 1 písm. f/ a písm. g/ zákona č. 543/2002 Z. z. Ministerstvom udelený súhlas na výskum aj v územiach s piatym stupňom ochrany nie je v súlade s účelom výskumu, pretože z povahy navrhovanej činnosti žiadateľa je zrejmé, že jej realizácia môže len zhoršiť ich priaznivý stav. Tvrdenie, že požadovaný výskum nespĺňa podmienku zákona č. 543/2002 Z. z., podľa ktorej sa podporuje výskum na účely zabezpečenia priaznivého stavu osobitne chránených častí prírody a krajiny, má oporu v údajoch uvedených v administratívnom spise, ktoré konštatujú rozpor zámeru s platnou územnoplánovacou dokumentáciou.

4. V ďalšom konaní žiadateľ (Tatry mountain resorts, a.s.) listom doručeným dňa 29.11.2016 doplnil žiadosť o vydanie súhlasu na výskum podľa § 56 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. v súvislosti s ďalšou povinnosťou vyplývajúcou z rozsahu hodnotenia o vykonanie podrobného geologického prieskumu spočívajúceho v uskutočnení jedného geologického vrtu do hĺbky 10m, ktorým sa potvrdí alebo nepotvrdí predpoklad, že v danej lokalite je hladina podzemnej vody hlbšie ako 8m, a vykopanie dvoch vsakovacích sond do hĺbky 2-3m.

5. Správa TANAP v stanovisku č. TANAP/1929/2016 zo dňa 2.1.2017 skonštatovala, že plánovaný vrt a vykopanie dvoch vsakovacích sond je plánované v území s tretím stupňom ochrany. S vydaním príslušných povolení súhlasila za predpokladu dodržania ňou stanovených podmienok. Požadovaná činnosť (vrt a dve sondy) nepredstavuje činnosť vykonávanú bankským spôsobom.

6. Žalovaný ako prvostupňový orgán následným rozhodnutím č. 1750/2017-2.3 zo dňa 23.8.2017
- ad A: vydal súhlas v zmysle § 14 ods. 2 písm. f/ zákona č. 543/2002 Z. z. na uskutočnenie technických geologických prác (jedného vrtu a dvoch sond) v k. ú. F. F. na parcele KNC parc. č. XXX/X a v zmysle § 56 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. na prieskum a výskum výskytu chránených druhov živočíchov a rastlín, ako aj výskum v Tatranskom národnom parku na častiach území národnej prírodnej rezervácie Slavkovská dolina, národnej prírodnej rezervácie Studené doliny a národnej prírodnej rezervácie Skalnatá dolina, ktoré sú súčasťou územia európskeho významu SKÚEV0307 Tatry vyznačených v mapovej prílohe tohto rozhodnutia v súvislosti so spracovávaním dokumentácie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. - správy o hodnotení navrhovanej činnosti „Lyžiarske stredisko Vysoké Tatry - Starý Smokovec“;

- ad B: povolil výnimku zo zákazov ustanovených § 14 ods. 1 písm. a/ v znení § 13 ods. 1 písm. a/, § 14 ods. 1 písm. c/, § 15 ods. 1 písm. a/ v znení § 14 ods. 1 písm. c/, § 16 ods. 1 písm. a/ v znení § 14 ods. 1 písm. c/, § 16 ods. 1 písm. f/ a písm. g/, § 34 ods. 1 písm. a/, § 35 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ zákona č. 543/2002 Z. z. pri vykonávaní výskumu podľa bodu A. tohto rozhodnutia. Výnimkou sa

povoľuje žiadateľovi (Tatry mountain resorts, a.s.) vjazd a státie s motorovým vozidlom v súvislosti s prepravou vrtného zariadenia za hranicou zastavaného územia obce v treťom stupni ochrany, pohyb mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce v treťom, štvrtom a piatom stupni ochrany, rušiť pokoj a ticho, chytať, usmrcovať alebo loviť živočícha, trhať chránené druhy machorastov, lišajníkov a húb a úmyselne rušiť a odchyťávať chránené druhy chrobákov, rýb, obojživelníkov a netopierov v Tatranskom národnom parku na častiach území národnej prírodnej rezervácie Slavkovská dolina, národnej prírodnej rezervácie Studené doliny a národnej prírodnej rezervácie Skalnatá dolina, ktoré sú súčasťou územia európskeho významu SKUEV0307 Tatry vyznačených v mapovej prílohe tohto rozhodnutia,

- a v bodoch 1-11 určil podmienky vydania súhlasu a povolenia výnimky v zmysle § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z., s tým, že vydaný súhlas a povolená výnimka platia do 31.12.2018.

7. Minister životného prostredia rozhodnutím č. 463/2018-9.2 (51/2017-rozkl.) zo dňa 5.2.2018 zamietol rozklad žalobcu a ďalšieho účastníka v druhom rade Inštitútu pre ochranu prírody Banská Bystrica a potvrdil prvostupňové rozhodnutie č. 1750/2017-2.3 zo dňa 23.8.2017.

8. V odôvodnení druhostupňového rozhodnutia uviedol, že s prihliadnutím na stanovisko osobitnej rozkladovej komisie dospel k záveru o dostatočnom zistenom skutkovom stave.

9. K námietke Lessochranárskeho zoskupenia VLK týkajúcej sa nerešpektovania právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí ministra životného prostredia SR č. 7656/2016-9.2 (30/2016-rozkl.) zo dňa 15.10.2016 zo strany prvostupňového správneho orgánu, minister poukázal na záver osobitnej komisie, ktorá uviedla, že prvostupňový správny orgán sa môže odkloniť od právneho názoru odvolacieho orgánu v prípade zmien okolností alebo faktov, ktoré prvostupňový správny orgán v rámci nového prejednávania zistil, prípadne preveril, čo viedlo k novému posúdeniu veci samej, na základe čoho prvostupňový správny orgán vydal prvostupňové rozhodnutie. Zdôraznil, že osobitná komisia poukázala na to, že v rozhodnutí č. 7656/2016-9.2 (30/2016-rozkl.) zo dňa 15.10.2016 boli formulované závery (právny názor) adresované prvostupňovému orgánu najmä s ohľadom na absenciu náležitého odôvodnenia predmetného povolenia výnimky a udelenia súhlasu s výskumom a prieskumom v dotknutom území. V rámci nového prejednávania a rozhodnutia prvostupňový správny orgán náležite odôvodnil povolenie výnimky a udelenie súhlasu, a to najmä v súvislosti so spracovaním dokumentácie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. - správy o hodnotení navrhovanej činnosti „Lyžiarske stredisko Vysoké Tatry - Starý Smokovec“. Proces posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. na úrovni individuálnych projektov a jeho výsledky by mali prispieť k zlepšeniu úrovne poznatkov potrebných pre rozhodovanie o činnosti, ktorá je predmetom procesu posudzovania a ktorá v konečnom dôsledku môže viesť aj k nesúhlasu s navrhovanou činnosťou v rozsahu požadovanom žiadateľom. Stupeň poznania, tak ako je to uvedené v prvostupňovom rozhodnutí, je nepochybne dôležitý z hľadiska poznania dotknutého územia a poskytnutia náležitej ochrany prírody v konaniach podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a v následných povoľovacích konaniach.

10. Na základe uvedeného, po preskúmaní rozkladmi napadnutého rozhodnutia a príslušnej spisovej dokumentácie a s prihliadnutím na stanovisko osobitnej komisie minister konštatoval, že v uvedenej veci bolo potrebné rozhodnúť tak, ako sa uvádza vo výroku rozhodnutia.

II.

Konanie pred správnym súdom

11. Žalobca sa včas podanou žalobou domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 463/2018-9.2 (51/2017-rozkl.) zo dňa 5.2.2018, jeho zrušenia spolu s prvostupňovým rozhodnutím č. 1750/2017-2.3 zo dňa 23.8.2017 a vrátenia veci správne orgánu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci a podstatné porušenie ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia vo veci samej. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžo/76/2015 zo dňa 20.6.2017.

12. Žalovaný v písomnom vyjadrení navrhol žalobu zamietnuť.

13. Ďalší účastník 1/ - žiadateľ o povolenie výnimky spoločnosť Tatry mountain resorts, a.s. - navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov považoval za zákonné a vecne správne.

14. Krajský súd v Bratislave vo veci rozhodol dňa 22.4.2020 tak, že rozhodnutie žalovaného - ministra životného prostredia Slovenskej republiky č. 463/2018-9.2 (51/2017-rozkl.) zo dňa 5.2.2018 spolu s

rozhodnutím Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 1750/2017-2.3 zo dňa 23.8.2017 zrušil a vec vrátil orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.

15. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že medzi účastníkmi bola sporná otázka viazanosti žalovaného právnym názorom Ministra životného prostredia SR vysloveného v skoršom rozhodnutí č. 7656/2016-9.2 (30/2016-rozkl.) zo dňa 15.10.2016 v ďalšom konaní po zrušení rozhodnutia a vrátení veci na ďalšie konanie; sporným bolo aj právne posúdenie veci.

16. K námietke nerešpektovania záväzného právneho názoru zastával názor, že ak žalovaný ako prvostupňový správny orgán v rozhodnutí zo dňa 23.8.2017 a minister ako druhostupňový správny orgán v rozhodnutí zo dňa 5.2.2018 nerešpektovali záväzný právny názor ministra vyjadrený v skoršom rozhodnutí o rozklade zo dňa 15.10.2016, postupovali v rozpore s § 59 ods. 3 SP, pretože ku kvantitatívnej zmene skutkového stavu z hľadiska povolenia výnimiek nedošlo. Navrhovaná činnosť sa stále nachádza v piatom stupni ochrany, konkrétne v národných prírodných rezerváciách Slavkovská dolina, Studené doliny a Skalnatá dolina, tak ako tomu bolo aj v čase rozhodovania ministra zo dňa 15.10.2016. Správne orgány oboch stupňov sa nevysporiadali s odklonom od záväzného právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí ministra zo dňa 15.10.2016, preto sú ich rozhodnutia zaťažené vadou nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov.

17. Hoci platnosť výnimky v predmetnej veci uplynula dňom 31.12.2018, krajský súd meritórne preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov ako spôsobilý predmet prieskumu v zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR (napríklad sp. zn. 6Sžk/12/2019) aj Ústavného súdu SR (napríklad sp. zn. III. ÚS 274/2018).

18. V tejto súvislosti krajský súd uviedol, že pre povolenie výnimky a udelenie súhlasu na uskutočnenie technických geologických prác musia byť podľa § 14 ods. 2 písm. f/, § 40 ods. 2, ods. 3 písm. d/ a § 56 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. kumulatívne splnené nasledovné podmienky:

- a. musí ísť o odôvodnený prípad povolenia výnimky,
- b. neexistuje iná ekonomicky a technicky zrealizovateľná alternatíva,
- c. výnimka (vykonávanie technických geologických prác) neohrozí zabezpečenie priaznivého stavu ochrany populácie chránených živočíchov a rastlín v ich prirodzenom areáli,
- d. ide o výskum a vzdelávanie.

19. Podľa krajského súdu, ak nie je splnená čo len jedna z uvedených podmienok, orgán ochrany prírody nemôže povoliť výnimku.

20. Upriamil pozornosť na to, že žalovaný odôvodňoval prvú podmienku na povolenie výnimky podľa § 40 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. tým, že ide o výskum podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a že výnimku ďalšiemu účastníkovi v prvom rade už povolili aj iné orgány verejnej správy. Krajský súd uviedol, že ak aj jeden orgán verejnej správy nariadi výskum podľa osobitného zákona, neznamená to bez ďalšieho, že iný príslušný orgán verejnej správy je povinný súhlas na výskum udeliť a výnimku zo zákazov povoliť. Jeho povinnosťou je totiž posúdiť, či takú činnosť možno vôbec podľa zákona č. 543/2020 Z. z. vykonať a za akých podmienok. Ak to zákon č. 543/2002 Z. z. neumožňuje, orgán verejnej správy výnimku zo zákazov nepovolí a súhlas nevydá. Zdôraznil, že na pozitívne rozhodnutie (povolenie výnimky a udelenie súhlasu) nemá žiadateľ právny nárok.

21. K inej alternatíve riešenia (§ 40 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z.), keď žalovaný argumentoval tým, že ju nebolo možné zabezpečiť, krajský súd uviedol, že nemôže konštatovať, žeby žalovaný dostatočne preveril existenciu inej ekonomicky a technicky zrealizovateľnej alternatívy riešenia výskumu v národných prírodných rezerváciách Slavkovská dolina, Studené doliny a Skalnatá dolina, kde platí piaty stupeň ochrany, ani v častiach Tatranského národného parku s tretím a štvrtým stupňom ochrany. Žalovaný aj minister v odôvodnení rozhodnutí tvrdili, že výnimka sa vzťahuje na geologický výskum na území s tretím stupňom ochrany - uvedené tvrdenie však nekorešponduje s výrokom rozhodnutia, ktorým sa povolila výnimka na územiach s tretím, štvrtým a piatym stupňom ochrany vrátane troch národných prírodných rezervácií.

22. Krajský súd v tejto súvislosti poukázal na názor Súdneho dvora EÚ vyjadrený v rozsudku C-127/02 o hľadom výkladu čl. 6 ods. 2 Rady č. 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín v spojení s článkom 7 tejto smernice, ktoré ukladá členským štátom prijať vhodné opatrenia na zabránenie zhoršenia životného prostredia a podstatného rušenia živočíšnych druhov v osobitne chránených územiach, pre ktoré sú tieto územia určené. Pre spustenie mechanizmu ochrany prírody podľa článku 6 ods. 3 smernice o biotopoch sa nepredpokladá, ako to vyplýva aj z publikácie Komisie s názvom „Starostlivosť o lokalitu Natura 2000 - Ustanovenia

článku 6 smernice 92/43/EHS o biotopoch“, istota, že plány alebo projekty predmetnú lokalitu významne ovplyvnia, ale stačí len pravdepodobnosť, že plán alebo projekt má takýto vplyv.

23. Krajský súd zdôraznil, že článok 16 ods. 1 smernice o biotopoch, ktorý presne a taxatívne definuje podmienky, za ktorých sa členské štáty môžu odchyliť od článkov 12 až 14, ako aj článku 15 písm. a/ a b/ tejto smernice, predstavuje výnimku zo systému ochrany upraveného uvedenou smernicou, ktorá sa má vykladať reštriktívne a ktorá pre každú výnimku nesie dôkazné bremeno týkajúce sa orgánu, ktorý prijíma rozhodnutie. Ciele uvádzané na podporu výnimky musia byť definované jasne, presne a podložené v rozhodnutí o výnimke. Výnimka založená na článku 16 ods. 1 smernice o biotopoch sa totiž môže uplatňovať iba konkrétne a jednotlivito, aby spĺňala presne vymedzené požiadavky a reagovala na osobitné situácie (rozsudky Súdneho dvora EÚ vo veciach C-60/05, C-164/09, C-508/04, C-674/17).

24. Podľa krajského súdu nebola splnená ani druhá podmienka na povolenie výnimky zo zákazov.

25. Tretiu podmienku na udelenie výnimky žalovaný odôvodňoval tým, že ide o vykonávanie technických geologických prác na území s tretím stupňom ochrany za účelom vypracovania správy podľa zákona č. 24/2006 Z. z. Krajský súd uviedol, že povolená výnimka a udelený súhlas sa vzťahuje aj na územie s piatym stupňom ochrany (národné prírodné rezervácie Slavkovská dolina, Skalnatá dolina a Studené doliny), na ktorom jej povolenie nie je riadne odôvodnené. Správne orgány oboch stupňov sa nevysporiadali s tým, či povolená výnimka neohrozí zabezpečenie priaznivého stavu ochrany populácie dotknutých druhov živočíchov a rastlín v ich prirodzenom areáli. Minister v skoršom rozhodnutí č. 7656/2016-9.2 (30/2016-rozkl.) zo dňa 15.10.2016 dokonca uviedol, že na území s piatym stupňom ochrany ministerstvo výnimku nepovolí. Z uvedeného dôvodu nemožno podľa krajského súdu konštatovať ani splnenie tretej kumulatívnej podmienky na povolenie výnimky.

26. Podmienku výskumu a vzdelávania je podľa krajského súdu potrebné vykladať vo svetle jeho definičného vymedzenia v § 56 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. aj v zákone č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 172/2005 Z. z.). Z obsahu žiadosti podľa krajského súdu vyplýva, že ide o súkromný zámer obchodnej spoločnosti vybudovať lyžiarske stredisko Vysoké Tatry - Starý Smokovec, no žalovaný ani minister sa vo svojich rozhodnutiach nevysporiadali s tým, čím je povolený výskum prospešný pre spoločnosť, či a ako celospoločenský záujem na výskume prevýšil súkromný záujem na vybudovaní lyžiarskeho strediska žiadateľa Tatry mountain resorts, a.s.

27. Keďže v tomto štádiu konania neboli splnené kumulatívne podmienky na povolenie výnimky zo zákazov určených zákonom č. 543/2002 Z. z., žalovaný konajúc opačným spôsobom podľa krajského súdu vec nesprávne právne posúdil.

28. Podľa krajského súdu možno na predmetnú právnu vec aplikovať rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžo/76/2015 zo dňa 20.6.2017, hoci sa tento rozsudok týka stavebného povolenia, jeho závery sa vzťahujú aj na konania predchádzajúce stavebnému konaniu, teda aj na územné konanie a na konanie o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a s tým súvisiace povolenia výnimiek a udelenie súhlasov. Konanie o posudzovaní vplyvov na životné prostredie aj územné konanie ako podmienky sine qua non predchádzajú stavebnému konaniu a z hľadiska hospodárnosti konania je nedostatočné, ak by sa skutočnosti vyplývajúce z rozsudku sp. zn. 10Sžo/76/2015 zo dňa 20.6.2017 skúmali až v stavebnom konaní, hoci sa mali skúmať už v štádiách predchádzajúcich stavebnému konaniu. Argument žalobcu o použiteľnosti citovaného rozsudku najvyššieho súdu aj v predmetnej veci je preto opodstatnená.

29. Napokon krajský súd poukázal na to, že žalovaný ako prvostupňový orgán verejnej správy v rozhodnutí č. 1750/2017-2.3 zo dňa 23.8.2017 povolil na území národných prírodných rezervácií Slavkovská dolina, Studené doliny a Skalnatá dolina s piatym stupňom ochrany výnimku zo zákazov na území s piatym stupňom ochrany činnosti, pri ktorých to zákon č. 543/2002 Z. z. neumožňuje.

30. Na základe uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie ministra životného prostredia SR č. 463/2018-9.2 (51/2017-rozkl.) zo dňa 5.2.2018 aj Ministerstva životného prostredia SR č. 1750/2017-2.3 zo dňa 23.8.2017 trpia vadou nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov aj nesprávneho právneho posúdenia veci, čo predstavuje dôvod na zrušenie rozhodnutí orgánov verejnej správy oboch stupňov podľa § 191 ods. 1 písm. c/ a písm. d/ SSP a vrátenie veci orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 191 ods. 3 písm. a/ SSP.

III.

Kasačná sťažnosť, stanoviská

31. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ (ďalší účastník 1/) kasačnú sťažnosť z dôvodu, že krajský súd v konaní a rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP). Navrhol, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil vec správneému súdu na ďalšie konanie resp. aby konanie zastavil.

32. Jej nosné námietky sú, že:

- krajský súd nesprávne právne posúdil, že neboli splnené podmienky na povolenie výnimky a udelenie súhlasu na uskutočnenie technických geologických prác podľa § 14 ods. 2 písm. f) zmysle § 40 ods. 2, ods. 3 písm. d) a § 56 ods. 2 zákona o ochrane prírody. Má za to, že správne orgány presne a správne posúdili, že v tomto prípade išlo o odôvodnený prípad. Udelenie individuálnych výnimiek, ako aj posúdenie ich dôvodnosti a odôvodnenosti je podľa sťažovateľa vecou správnej úvahy správneho orgánu. Krajskému súdu vytkol, že sa zásadami správnej úvahy dôsledne neriadil, keď správnu úvahu správnych orgánov v odôvodnení rozsudku nahrádza svojimi vlastnými úvahami o tom, ako mali správne orgány vec právne posúdiť,

- krajský súd tým, že neaplikoval na tento prípad ustanovenia piatej časti zákona o ochrane prírody zaťažil rozsudok vadou neprávneho právneho posúdenia,

- krajský súd nesprávne aplikoval na daný prípad závery rozsudkov Súdneho dvora EÚ vo veci C-127/02, vo veci C-60/05, C-164/09, C-508/04 a C-674/17), vo veci C-127/02 ide o skutkovo odlišnú vec, jednalo sa o preskúvanie lovu chránených živočíchov, v tejto veci ide o výskum chránených živočíchov a rastlín za podmienok stanovených v bode 5 - 10 prvostupňového rozhodnutia. Uvedené platí aj o rozsudku Súdneho dvora EÚ C-60/05, pretože aj v tomto prípade bolo predmetom sporu udelenie výnimky na lov chránených živočíchov a nevzťahuje sa k aplikácii čl. 16 ods. 1 Smernice, ale čl. 9 písm. c) Smernice Rady č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúceho vtáctva tak, ako aj v prípade rozsudku Súdneho dvora EÚ C-164/09,

- krajský súd nesprávne uvádza, že v konaní správnych orgánov nebolo preukázané splnenie podmienky na udelenie výnimky a súhlas na výskum z hľadiska, že neexistuje iná ekonomicky a technicky realizovateľná alternatíva, pretože v konaní pred správnyimi orgánmi bolo jednoznačne preukázané, že iná ekonomicky a technicky realizovateľná alternatíva neexistuje, keďže orgány ochrany prírody ani iné subjekty požadovanými informáciami nedisponovali,

- záver a právne posúdenie krajského súdu o tom, že rozhodnutia správnych orgánov obsahujú povolenie výnimky na geologický prieskum (technické geologické práce) v lokalitách s 5. stupňom ochrany je absolútne nesprávny a v rozpore s rozhodnutiami správnych orgánov i skutkovým stavom,

- nesprávnym právnym posúdením veci je i záver krajského súdu o tom, že prvostupňovým rozhodnutím bola povolená výnimka na území národných prírodných rezervácií Slavkovská dolina, Studené doliny a Skalnatá dolina s 5. stupňom ochrany,

- krajský súd nedôvodne uvádza, že žalovaný ani prvostupňový orgán sa nevysporiadali s tým, čím je povolený výskum prospešný pre spoločnosť, a že ide o súkromný záujem respektíve či a ako celospoločenský záujem na výskume prevýšil súkromný záujem na vybudovaní lyžiarskeho strediska. Podľa sťažovateľa takáto podmienka pre udelenie výnimky z právnej úpravy obsiahnutej v zákone nevyplýva. Zákon o ochrane prírody totiž neustanovuje orgánu ochrany prírody podrobnejšiu metódu posúdenia dôvodnosti výnimky ani preukazovanie celospoločenského záujmu. Posudzovanie odôvodnenosti výnimky je vždy vecou správnej úvahy konajúceho orgánu ochrany prírody,

- krajský súd nesprávne právne posúdil, keď absolutizuje právo na priaznivé životné prostredie nad všetky ostatné práva, avšak vôbec sa nezaobera posúdením a vyriešením otázky stretu (kolízie) ústavných práv. Tým, že stret (kolíziu) dvoch Ústavou SR zaručených práv nevzal do úvahy a neposudzoval ich, zaťažil rozsudok vadou nesprávneho právneho posúdenia veci,

- krajský súd nesprávne uviedol, že na predmetnú vec možno aplikovať rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžo 76/2015 zo dňa 20.06.2017, podľa sťažovateľa uvedený rozsudok je pre tento prípad nepoužiteľný, nakoľko predmetom súdneho prieskumu v konaní vedenom Najvyšším súdom Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžo 76/2015 bol prieskum zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v súvislosti s realizáciou výstavby v jednotlivých územiach s určitým stupňom ochrany,

- krajský súd tým, že pristúpil k meritórnemu preskúmaniu rozhodnutí správnych orgánov aj keď v čase preskúmania ich zákonnosti už predmet konania odpadol, vec nesprávne právne posúdil. Vzhľadom na to, že výskum a výnimka zo zákazov boli v čase preskúmania zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov krajským súdom jednak už uskutočnené a jednak platnosť súhlasu a výnimky zanikla aj uplynutím času, keďže platnosť výnimky bola správnymi orgánmi určená na dobu určitú, a to do 31.12.2018, nedošlo a nemohlo dôjsť k porušeniu ústavných práv. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 30/2019 zo dňa 23.01.2019 ako aj Zjednocujúce stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. Snj 72/2013 z 24.06.2013, ktorým sa zjednotila odlišná rozhodovacia činnosť senátov Najvyššieho súdu SR. Poukázal aj na rozhodnutia Ústavného súdu SR v skutkovo i právne podobných veciach, napr. 1. ÚS 783/2014, 1. ÚS 217/2015, 11. ÚS 758/2015, 111. ÚS 50/2016, 11. ÚS 684/2016, 111. ÚS 875/2016.

33. Na základe uvedených dôvodov sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a konanie zastavil, alebo ak zistí, že nie sú dôvody na zastavenie konania, aby rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

34. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že sa rozhodol nevyužiť svoje právo na podanie kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku, čo však neznamená, že sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu. Žalovaný, podobne ako aj sťažovateľ v podanej kasačnej sťažnosti, poukazuje na nesprávne právne posúdenie veci zo strany krajského súdu. Poukazuje na to, že predmetná vec už celkom zjavne nie je aktuálna, nakoľko rozhodnutie, ktorému už skončila časová platnosť, bolo zo strany žiadateľa (ďalšieho účastníka 1/) v lehote určenej v rozhodnutí aj vykonané.

IV.

Citácie dotknutých právnych predpisov

Podľa § 14 ods. 2 písm. f/ zákona č. 543/2002 Z. z. na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody navykonávanie technických geologických prác.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. na území, na ktorom platí piaty stupeň ochrany, je zakázané (a) vykonávať činnosti uvedené v § 15 ods. 1; § 13 ods. 3 a § 14 ods. 3 a 4 platia rovnako, (b) zasiahnuť do lesného porastu a poškodiť vegetačný a pôdny kryt, (c) stavať lesnú cestu alebo zväznicu, (d) zriadiť poľovnícke zariadenie alebo rybochovné zariadenie, (e) osvetľovať bežeckú trať, lyžiarsku trať alebo športový areál, (f) rušiť pokoj a ticho, (g) chytať, usmrtiť alebo loviť živočícha, (h) meniť stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úpravou, zasypávaním, odvodňovaním, ťažbou trstia, rašeliny, bahna a riečneho materiálu okrem vykonávania týchto činností v koryte vodného toku jeho správcom v súlade s osobitným predpisom, (i) umiestniť stavbu.

Podľa § 16 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. na území, na ktorom platí piaty stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na vykonávanie činností uvedených v § 13 ods. 2 písm. a), i), j) a l) a o), § 14 ods. 2 písm. d) a f) a § 15 ods. 2 písm. b).

Podľa § 17 ods. 11 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2018 územím medzinárodného významu sa podľa tohto zákona rozumie lokalita, na ktorú sa vzťahujú záväzky vyplývajúce z medzinárodných programov, dohôd alebo dohovorov, ku ktorým Slovenská republika pristúpila. Územia medzinárodného významu tvoria mokrade medzinárodného významu, lokality svetového prírodného dedičstva, biosférické rezervácie a iné medzinárodne významné územia evidované v zoznamoch, ktoré vedú výbory alebo sekretariáty príslušných medzinárodných programov, dohovorov alebo organizácií. Lokalitu, ktorá je územím medzinárodného významu, možno vyhlásiť za chránené územie.

Podľa § 22 ods. 2 až ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z. prírodnú rezerváciu, spravidla predstavujúcu nadregionálne biocentrum ako súčasť najvýznamnejšieho prírodného dedičstva štátu, môže vláda nariadením vyhlásiť za národnú prírodnú rezerváciu (ods. 2). Ak sa zistia nové skutočnosti, môže vláda nariadením zrušiť ustanovenie prírodnej rezervácie za národnú prírodnú rezerváciu; urobí tak vždy, ak sa národná prírodná rezervácia stane súčasťou vyhlásených zón chránenej krajinej oblasti alebo národného parku (§ 30) (ods. 3). Na území prírodnej rezervácie a národnej prírodnej rezervácie platí štvrtý (§ 15) alebo piaty (§ 16) stupeň ochrany (ods. 4).

Podľa § 34 ods. 1 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z. z. chránenú rastlinu je zakázané úmyselne trhať, zbierať, rezat', vykopávať alebo ničiť v jej prirodzenom areáli vo voľnej prírode.

Podľa § 35 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ zákona č. 543/2002 Z. z. chráneného živočícha je zakázané úmyselne odchytať v jeho prirodzenom areáli (písm. a/), úmyselne rušiť v jeho prirodzenom areáli, najmä v období hniezdenia, rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku alebo migrácie (písm. c/).

Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. orgán ochrany prírody môže povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, len ak neexistuje iná ekonomicky a technicky zrealizovateľná alternatíva a výnimka neohrozí zabezpečenie priaznivého stavu ochrany populácie dotknutého druhu v jeho prirodzenom areáli.

Podľa § 40 ods. 3 písm. d/ zákona č. 543/2002 Z. z. výnimku podľa odseku 2 možno povoliť na účely výskumu a vzdelávania, obnovy populácie dotknutých druhov a ich navrátenia do biotopov alebo na ich pestovanie alebo chov v ľudskej opatere nevyhnutný na tieto účely.

Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. na účely zabezpečenia priaznivého stavu osobitne chránených častí prírody a krajiny sa podporuje ich výskum a vedecká činnosť zamerané najmä na zisťovanie výskytu a stavu biotopov európskeho významu a biotopov národného významu, významných geologických a geomorfologických lokalít a chránených druhov a ich biotopov a možných vplyvov na ne.

Podľa § 56 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. výskum a prieskum osobitne chránenej časti prírody a krajiny je oprávnená vykonávať len osoba, ktorá má na jeho vykonávanie kvalifikačné predpoklady (ďalej len „oprávnená osoba“).

Podľa § 65 ods. 1 písm. h/ zákona č. 543/2002 Z. z. ministerstvo môže v odôvodnených prípadoch povoliť výnimku zo zakázaných činností, ak ide o druhy podľa § 40.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 569/2007 Z. z.) geologické práce sú geologický výskum a geologický prieskum.

Podľa § 59 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. (ďalej Správny poriadok, resp. SP) odvolací orgán rozhodnutie zruší a vec vráti správneho orgánu, ktorý ho vydal, na nové prejednanie a rozhodnutie, pokiaľ je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti; správny orgán je právnym názorom odvolacieho orgánu viazaný.

V.

Právne závery kasačného súdu

35. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ v lehote včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a preto ju postupom podľa § 461 S.s.p. zamietol.

36. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27. februára 2023 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

37. Sťažovateľ (ďalší účastník 1/) napadol kasačnou sťažnosťou rozsudok krajského súdu, ktorým tento zrušil preskúmané rozhodnutie z dôvodu podľa 191 ods. 1 písm. c/ a písm. d/ S.s.p. (t. j. z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci ako aj z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov).

38. K nespreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov. Krajský súd dôvodil tým, že žalovaný v prvostupňovom rozhodnutí zo dňa 23.8.2017 [ktoré vydal v ďalšom konaní po vydaní rozhodnutia zo dňa 15.10.2016] žiadnym konkrétnym spôsobom nepomenoval, o aké časti došlo k zúženiu podanej žiadosti o vydanie súhlasu a povolenie výnimky. Ani v následnom druhostupňovom rozhodnutí, napadnutom správnu žalobou tento nedostatok nebol odstránený; už aj len z tohto dôvodu je odklon od záväzného právneho názoru (§ 59 ods. 3 SP) nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov.

39. S názorom krajského súdu, že konkrétny dôvod odklonu od záväzného právneho názoru musí byť *expressis verbis* špecifikovaný v následnom rozhodnutí prvostupňového orgánu, pretože sa ním prelamuje zákonná povinnosť prvostupňového správneho orgánu rešpektovať právny názor druhostupňového správneho orgánu podľa § 59 ods. 3 SP, sa Najvyšší správny súd SR sa stotožňuje a

dodáva, že správne orgány neučinili za dost' svojej povinnosti rešpektovať záväzný právny názor vyjadrený v zrušujúcom rozhodnutí ministra, v ktorom bol vyjadrený jednoznačný právny názor, podľa ktorého pri posudzovaní odôvodnenosti v prípade, v ktorom sa žiada udelenie výnimky zo zákazov podľa zákona o ochrane prírody, dôležitou a podstatnou okolnosťou, že predmetný výskum sa má realizovať v priamej súvislosti s investičným zámerom žiadateľa, ktorý je a priori nezlučiteľný s podmienkami ochrany prírody podľa zákona o ochrane prírody a rovnako vyjadril právny názor, podľa ktorého má ministerstvo v ďalšom konaní skúmať opodstatnenosť udelenia súhlasu na výskum chránených druhov len v tých častiach dotknutého územia, ktoré nevyžadujú povolenie výnimky z územnej a druhovej ochrany a v tej časti, v ktorej činnosť spojená s výskumom je zakázaná ustanoveniami o územnej ochrane výnimku ministerstvo nepovolí.

40. Prvostupňový správny orgán rozhodnutie v podstate odôvodnil tým, že žiadateľ (ďalší účastník1/) výrazne znížil rozsah územia, kde požaduje uskutočnenie výskumu, časť výskumu potrebného pre vypracovanie správy o hodnotení bola už povolená rozhodnutiami správnym orgánom špecifikovanými, časť výskumu uskutočňujú pre žiadateľa na objednávku oprávnené osoby majúce povolenie na výskum v uvedenom území (napr. Štátne lesy TANAPu) a výskum je v danom prípade plnením požiadavky iného orgánu štátnej správy.

41. Najvyšší správny súd SR súhlasí s názorom krajského súdu, že tak napadnutému druhostupňovému rozhodnutiu ako aj prvostupňovému rozhodnutiu bolo možné vytknúť, že v nich absentuje porovnanie pôvodnej žiadosti ďalšieho účastníka 1/ zo dňa 28.4.2016 v znení čiastočného späťvzatia zo dňa 2.5.2016 so zmenou žiadosti zo dňa 4.5.2017, ktoré ani podľa kasačného súdu nemôže znamenať takú zmenu skutkového stavu, ktorá by odôvodňovala odklon od záväzného právneho názoru ministra vyplývajúceho z rozhodnutia zo dňa 15.10.2016.

42. Ani pozornosť Najvyššieho správneho súdu SR neuniklo, že z porovnania mapovej prílohy k pôvodnej žiadosti zo dňa 28.4.2016 a k zmenenej žiadosti zo dňa 4.5.2017 síce vyplýva kvantitatívne zúženie rozsahu územia, kde žiada ďalší účastník 1/ povoliť výnimku. Z kvalitatívneho hľadiska však nedošlo k žiadnej zmene žiadosti, pretože navrhovaná činnosť sa stále nachádza v piatom stupni ochrany, konkrétne v národných prírodných rezerváciách Slavkovská dolina, Studené doliny a Skalnatá dolina.

43. Neobstojí preto ani podľa kasačného súdu argument žalovaného ani prvostupňového správneho orgánu, že došlo k zmene skutkového stavu, a preto nemuseli pri povolení výnimiek postupovať podľa záväzného právneho názoru ministra vyjadreného v skoršom rozhodnutí o rozklade zo dňa 15.10.2016.

44. Na tomto mieste považuje kasačný súd za dôležité zdôrazniť, že pre posúdenie činnosti a jej vplyvu na životné prostredie je rozhodujúce jej faktické umiestnenie v teréne - preto ak sa navrhovaná činnosť čo i len v minimálnom rozsahu nachádza na území s piatym stupňom ochrany, je potrebné sa jej vplyvom na dotknuté územie z hľadiska jeho zákonnej ochrany zaoberať bez ohľadu na to, či do tohto územia zasahuje rozlohou 1 ha alebo 100 m² (krajský súd správne poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžo/76/2015 zo dňa 20.6.2017 a v tejto súvislosti zdôraznil že ochrana územia s najvyšším stupňom ochrany podľa § 16 zákona č. 543/2002 Z. z. sa vzťahuje rovnako na 100 m², 1 ha alebo celé takéto územie. Územný rozsah navrhovanej činnosti v rámci lokality s najvyšším stupňom ochrany nie je dôvodom na bagatelizovanie jej vplyvu na biotopy nachádzajúce sa v tomto území; práve naopak, je nevyhnutné sa ním zaoberať v zmysle zákonných požiadaviek.

45. Krajský súd pritom správne poukázal na to, že v konečnom dôsledku došlo k rozšíreniu pôvodnej žiadosti zo dňa 28.4.2016, pretože podaním zo dňa 2.5.2016 ďalší účastník 1/ zobral späť časť o vydanie povolenia v súvislosti s realizáciou inžiniersko - geologického prieskumu, avšak doplnením žiadosti zo dňa 4.5.2017 požiadal aj o vydanie súhlasu na výskum podľa § 56 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z., o ktorom správny orgán rozhodol v bode A. prvostupňového rozhodnutia.

46. Správne orgány oboch stupňov sa nevysporiadali s odklonom od záväzného právneho názoru vyjadreného vo vyššie uvedenom rozhodnutí ministra zo dňa 15.10.2016 udržateľným spôsobom, preto sú ich rozhodnutia rozporné s požiadavkami viazanosti právnym názorom vysloveným v rozhodnutí ministra zo dňa 15.10.2016 a je zrejme, že vo svetle vytknutých chýb sa nimi neriadili.

47. Z rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, ani podľa Najvyššieho správneho súdu SR nevyplýva, aké podstatné okolnosti sa zmenili od rozhodnutia ministra zo dňa 15.10.2016, kedy bolo podľa dôvodov zrušujúceho rozhodnutia podstatné predovšetkým to, že výskum žiadateľ hodlá realizovať v súvislosti so svojim investičným zámerom v chránených územiach s najvyšším stupňom

ochrany na území národného parku, pričom tento je a priori nezlučiteľný s podmienkami ochrany prírody ustanovenými zákonom č. 543/2002 Z. z. na ochranu predmetu ochrany národných prírodných rezervácií. Výskum výskytu chránených druhov v chránených územiach s piatym stupňom ochrany na účely posudzovania zámeru „Lyžiarske stredisko Vysoké Tatry - Starý Smokovec“ vyžadujúci povolenie výnimky z územnej a druhovej ochrany je podľa názoru osobitnej komisie nenáležitý, spôsobujúci zbytočné poškodzovanie a zaťaženie chránených území.

48. K požiadavkám na preskúmateľnosť správnych rozhodnutí považuje Najvyšší správny súd SR za dôležité zdôrazniť, že ak má byť rozhodnutie preskúmateľné, musí byť z jeho odôvodnenia zrejmé, aký skutkový stav vzal správny orgán za rozhodný a ako uvážil pre vec o podstatných skutočnostiach, resp. akým spôsobom postupoval pri posudzovaní týchto skutočností. Súčasne je však nutné zdôrazniť, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov musí byť vykladaná vo svojom skutočnom zmysle, t. j. ako nemožnosť preskúmať určité rozhodnutie pre nemožnosť zistiť v ňom jeho obsah alebo dôvody, pre ktoré bolo vydané rozhodnutie. Je teda vyhradené tým najzávažnejším vadám rozhodnutia, kedy pre absenciu dôvodov či pre nezrozumiteľnosť skutočne nemožno rozhodnutie meritórne preskúmať.

49. Samotný fakt, že krajský súd napokon meritórne posúdil námietky smerujúce k samotnému rozhodnutiu žalovaného svedčia o tom, že i keď bolo možné správnomu orgánu prvého stupňa vytknúť, že sa právnym názorom vysloveným v zrušujúcom rozhodnutí ministra neriadil, nešlo však o nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale išlo o podstatnú vadu konaniu (podstatné porušenie ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy (§ 59 ods. 3 SP), ktorá mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

50. Podľa Najvyššieho správneho súdu SR nie je prípustné inštitút nepreskúmateľnosti ľubovoľne rozširovať. Zrušenie rozhodnutia pre nepreskúmateľnosť je tak vyhradené najzávažnejším vadám rozhodnutia, kedy pre absenciu dôvodov či pre nezrozumiteľnosť skutočne nemožno rozhodnutie meritórne preskúmať.

51. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí k námietke nerešpektovania právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí ministra zo dňa 15.10.2016 uviedol, že osobitná komisia uvádza, že prvostupňový správny orgán sa môže odkloniť od právneho názoru odvolacieho orgánu v prípade zmien okolností alebo faktov, ktoré prvostupňový správny orgán v rámci nového prejednanja zistil prípadne preveril, čo viedlo k novému posúdeniu veci samej. Za takéto považoval list žiadateľa zo dňa 29.11.2016, ktorým ďalší účastník 1/ doplnil svoju žiadosť o vydanie súhlasu na výskum podľa § 56 ods. 2 zákona o ochrane prírody v súvislosti s ďalšou povinnosťou vyplývajúcou z rozsahu hodnotenia a to o vykonanie podrobného geologického prieskumu spočívajúceho v uskutočnení jedného geologického vrtu do hĺbky 10 m. Zároveň ďalší účastník 1/ zmenil a doplnil svoju pôvodnú žiadosť zo dňa 28.4.2016 tak, že zúžil rozsah územia, v ktorom požaduje vydanie povolení zo zákona č. 543/2002 Z. z. v zmysle priloženej situácie záujmového územia, a zobral žiadosť čiastočne späť vo vzťahu k povoleniu ornitologického výskumu a s ním súvisiaceho pohybu mimo vyznačeného turistického alebo náučného chodníka za hranicou zastavaného územia obce, keďže uvedené činnosti sú predmetom konania vedeného Okresným úradom Prešov.

52. Možno si samozrejme predstaviť, že by žalovaný podrobnejšie a konkrétnejšie odôvodnil, prečo nerešpektoval právny názor ministra, čo by bolo nesporne vhodné. Nič to však nemení na tom, že dôvody, pre ktoré nerešpektoval rozhodnutie ministra neobstoja, nech by boli detailnejšie uvedené, ak by došiel k rovnakému záveru ako učinil, teda, že rešpektovať právny názor ministra nemusel. Vadnosť rozhodnutia teda nespočíva v nedostatku dôvodov, ale v nesprávnosti záverov, o tom, že nemusel rešpektovať právny názor ministra, pretože sa nepreukázalo, že by sa zmenili okolnosti v danom prípade tak, že bolo možné bez vysporiadania sa so závermi zrušujúceho rozhodnutia žiadosti bez ďalšieho vyhovieť. V prejednávanej veci nemožno teda hovoriť o tom, že by takéto vysporiadanie sa žalovaného s odôvodnením svojho postupu zakladalo nepreskúmateľnosť rozhodnutia ako celku. Napokon absencia argumentácie žalovaného nebránila krajskému súdu posúdiť dôvodnosť ďalšej námietky, ktorou bola námietka nesprávneho právneho posúdenia.

53. K námietke nesprávneho právneho posúdenia z dôvodu meritórneho preskúmania rozhodnutí správnych orgánov. Sťažovateľ brojil proti názoru krajského súdu, ktorý vec zrušil aj z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia. Sťažovateľ v tejto súvislosti namietal, že krajský súd pristúpil k meritórnemu preskúmvaniu rozhodnutí správnych orgánov aj keď v čase preskúmvania ich

zákonosti už predmet konania odpadol, nakoľko výnimka a súhlas, ktoré boli obsahom rozhodnutí správnych orgánov už zanikli a neexistujú.

54. Uvedenú námietku vyhodnotil Najvyšší správny súd SR za nedôvodnú a s právnym posúdením veci krajským súdom sa stotožnil.

55. Krajský súd odôvodnil, prečo podrobil súdному prieskumu rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutie, ktoré mu predchádzalo, hoci platnosť výnimky v predmetnej veci uplynula dňom 31.12.2018, keď uviedol, že vychádzal z právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžk/12/2019, ale hlavne z rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 274/2018.

56. Najvyšší správny súd SR považuje za dôležité zdôrazniť, že podľa § 99 písm. g) S.s.p. správny súd konanie uznesením zastaví, ak odpadol dôvod na pokračovanie v konaní a nejde o prípady ustanovené v písmenách c) a d). V náleze Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 274/2018-45 zo dňa 13. novembra 2018 tento uvádza, že ako príklad zastavenia konania z dôvodu odpadnutia predmetu prieskumu možno uviesť stratu účinkov preskúvaného rozhodnutia alebo opatrenia, no bez jeho formálneho zrušenia na základe protestu prokurátora alebo mimoriadneho opravného prostriedku. O takýto prípad pôjde najmä pri faktickej konzumácii týchto účinkov alebo uplynutí lehoty, na ktorú bolo rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy vydané, resp. pri inom následnom administratívnom postupe... O stratu účinkov rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy v dôsledku uplynutia lehoty pôjde vtedy, ak subjektívne práva vyplývajúce zo žalovaného rozhodnutia alebo opatrenia boli viazané len na určitý čas a jeho uplynutím zanikli bez toho, aby došlo k ich realizácii. Príkladom môže byť rozhodnutie vydané v zmysle § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Ak však už dané subjektívne práva boli uplatnené, nemožno ani v dôsledku uplynutia času bez ďalšieho zastaviť správne súdne konanie a odmietnuť súdnu ochranu, pretože jej primárny obsah založený na možnosti zrušenia nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia sa tým dostáva do sekundárnej podoby, ktorej podstatou je vytvorenie základu pre náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.“ (Baricová, J.; Fečík, M.; Števíček, M.; Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: C. H. Beck, 2018. s. 553).

57. Najvyšší správny súd SR vychádzajúc z náleзов Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 16/06 zo dňa 24.06.2009, sp. zn. PL. ÚS 10/04 zo dňa 06.02.2008 na tomto mieste považuje za dôležité zdôrazniť, že účelom legitímneho očakávania je garancia čitateľnosti správania sa orgánov verejnej moci a ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku sa spoliehali. Podľa názoru súdu je teda podstatná aplikácia materiálneho hľadiska, nakoľko právny formalizmus v podmienkach demokratického právneho štátu nemôže celkom prevládať.

58. Z pohľadu materiálneho právneho štátu potom nemôže byť rozdiel v preskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia pred 31.12.2018 a po tomto dátume. Prieskum nemôže byť závislý od toho, či sa súd vecou bude zaoberať predtým ako uplynie časová platnosť výnimky alebo neskôr. Ak by sa prijal opačný záver, znamenalo by to, že aj pri napríklad niekoľko ročnej platnosti výnimky by bolo možné účelovo počkať s rozhodnutím a potom (bez prieskumu) jednoducho konanie zastaviť.

59. Sťažovateľ relevantne nespochybnil záver krajského súdu, ktorý pristúpil k meritórnemu preskúvaniu rozhodnutí správnych orgánov aj keď vydaný súhlas a povolená výnimka platili do 31.12.2018. Rozhodnutia Ústavného súdu SR, na ktoré poukazuje sťažovateľ (príkladom sp. zn. II. ÚS 758/2015) vychádzajú zo Zjednocujúceho stanoviska správneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. Snj 72/2013 z 24.6.2013, podľa ktorého neplatnosť povolenej výnimky o povolení na odstrel chráneného živočícha - medveďa hnedého spôsobená uplynutím času, na ktorý bola výnimka povolená má za následok, že odpadol predmet konania, lebo výnimka, ktorá bola obsahom rozhodnutia už zanikla a neexistuje. Správny orgán preto môže (ba dokonca musí) zastaviť konanie o výnimke, a to v ktoromkoľvek štádiu správneho konania.

60. Relatívne ustálenú súdnu prax predstavovali donedávna rozhodnutia všeobecných súdov, ktorými boli zastavované súdne konania vo veciach preskúvania zákonosti rozhodnutí orgánov verejnej správy v oblasti starostlivosti o životné prostredie, ktoré stratili platnosť pred alebo počas súdneho prieskumu (uplynutím času, na ktorý boli vydané), a to pre odpadnutie dôvodu takéhoto konania (§ 99 písm. g) SSP). Správnosť postupu všeobecných súdov v tejto otázke bola vyslovená aj v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 875/2016-41 zo dňa 28.02.2017, v ktorom

Ústavný súd Slovenskej republiky okrem iného uviedol, že právo na prístup k súdu môže podliehať rôznym procesnoprávnym obmedzeniam a formalitám, avšak iba pri zachovaní jeho podstaty a pri rešpektovaní primeranosti obmedzenia, aby nedošlo k odopretiu práva na prístup k súdu do takej miery, že by bol narušený jeho účel. [...] Ani v slovenskom právnom systéme právo na súdnu a inú právnu ochranu nie je absolútne, možno sa ho domáhať len v spojení s čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ústavy iba v medziach zákonov, ktoré upravujú podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane.

61. Vyššie uvedený právny záver tak všeobecných súdov ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky bol prelomený „novými“ nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn. III. ÚS 274/2018-45 z 13. novembra 2018, sp. zn. III. ÚS 418/2018-41 z 29. januára 2019) v ktorých Ústavný súd Slovenskej republiky konštatuje, že takýmto postupom a rozhodovaním všeobecných súdov dochádza k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na prístup k správne a súdne konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí orgánov verejnej moci, ktoré sú v rozpore s vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia podľa čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru. Ústavný súd Slovenskej republiky v rámci svojich právnych záverov uviedol, že správny súd mal na základe žaloby sťažovateľa vystupujúceho v procesnom postavení zainteresovanej verejnosti zákonnosť napadnutého rozhodnutia preskúmať, a to vo vzťahu k tomu, či sťažovateľ je alebo by mohol byť ovplyvnený rozhodovacím procesom týkajúcim sa životného prostredia, čo však neurobil, a preto takéto rozhodnutie považuje za arbitrárne, a tým ústavne nesúladne.

62. Podľa Najvyššieho správneho súdu SR je neakceptovateľný názor, podľa ktorého možno ochranu životného prostredia a záujmu na jeho zachovaní odložiť z jednoduchého dôvodu, že rozhodnutie, ktoré podľa žaloby bolo v rozpore s verejným záujmom, už bolo vykonané, alebo stratilo uplynutím doby svoje právne účinky. Prijatie tohto názoru by v skutočnosti znamenalo, že správna žaloba zainteresovanej verejnosti nielenže nie je tým prostriedkom jej účasti na rozhodovacích procesoch, ktorý jej má byť podľa Aarhuskeho dohovoru poskytnutý, a teda neplní funkciu, s ktorou ju zákonodarca pri tvorbe Správneho súdneho poriadku spojil, ale takýto prístup súdu by znamenal popretie práva na prístup k súdu.

63. Ako uviedol Ústavný súd SR v náleze č. k. III. ÚS 274/2018-45 zo dňa 13. novembra 2018 Právo na prístup k súdu je nevyhnutnou, imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Samotné právo na prístup k súdu síce ani ústava, ani dohovor expressis verbis neupravujú, možno ho však implicitne vyvodit' z premisy „ak nie je proces, nemôže byť spravodlivý“. Ako vyslovil Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) napríklad v rozsudku Golder proti Spojenému kráľovstvu, „Bolo by nemysliteľné, aby článok 6 ods. 1 dohovoru detailne popisoval procesné záruky poskytované stranám prebiehajúceho sporu a aby primárne nechránil to, čo samo osebe umožňuje mať prospech práve z týchto záruk, teda prístup k súdu. Zásady spravodlivosti, verejnosti a rýchlosti 12 súdneho konania totiž nemajú žiadnu hodnotu, ak žiadne konanie neprebíha. Ak zhrnieme tieto vyslovené úvahy, dospejeme k záveru, že právo na prístup k súdu tvorí esenciálny prvok práva na spravodlivý proces.“ (pozri k tomu rozsudok ESLP vo veci Golder proti Spojenému kráľovstvu z 21. 2. 1975, sťažnosť č. 4451/70, body 35 ? 36). Existenciu práva na prístup k súdu akceptuje aj právna doktrína, ktorá uvádza, že ak hlavným zmyslom a účelom čl. 6 ods. 1 dohovoru je dosiahnutie spravodlivého procesu, potom by bolo priamo v rozpore s tým zabránenie vôbec vzniku súdneho procesu. Zamedzením prístupu k súdu by sa vlastne nemohol naplniť ani hlavný zmysel (účel) práva na spravodlivý súdny proces, ktorým je súdna ochrana práva. V tomto zmysle potom právo na spravodlivý proces obsahuje dve integrálne súčasti, ktoré sú vzájomne späté a podmienené, a to právo na prístup k súdu a právo na spravodlivé súdne konanie (pozri Svák, J. Ochrana ľudských práv v troch zväzkoch. II. zväzok. Bratislava : EUROKÓDEX, s. r. o., Paneurópska vysoká škola, 2011. s. 10).

64. S poukazom na uvedené závery Ústavného súdu SR v obdobnej veci ako je vec teraz prejednávaná v postupe krajského súdu, ktorý žalobou napadnuté rozhodnutie preskúmal nevidel sťažovateľom namietané nesprávne právne posúdenie v postupe krajského súdu, aj keď v čase preskúmania ich zákonnosti už časová platnosť výnimky a súhlasu, ktoré boli obsahom rozhodnutí správnych orgánov už uplynuli.

65. Čo sa týka námietky nesprávneho právneho posúdenia krajským súdom, že neboli splnené podmienky na povolenie výnimky a vydanie súhlasu na uskutočnenie technických geologických prác podľa § 14 ods. 2 písm. f) a podľa § 56 ods. 2 zákona o ochrane prírody na prieskum a výskum

výskytu chránených druhov živočíchov a rastlín, ktoré majú byť podľa krajského súdu splnené kumulatívne, ako je podrobnejšie uvedené v bode 22 tohto rozsudku, krajský súd podrobne uviedol, ktoré podmienky musia byť splnené pre vydanie súhlasu a povolenie výnimky zo zákazov, a to:

- musí ísť o odôvodnený prípad povolenia výnimky,
- neexistuje iná ekonomicky a technicky zrealizovateľná alternatíva,
- výnimka neohrozí zabezpečenie priaznivého stavu ochrany populácie dotknutého druhu v jeho prirodzenom areáli,
- ide o výskum a vzdelávanie.

66. Najskôr je podľa Najvyššieho správneho súdu SR potrebné skúmať, či je naplnený niektorý z taxatívne uvedených dôvodov, čo vôbec umožňuje uvažovať o udelení výnimky a až potom má správny orgán vykonať správne uváženie. Výnimka zo zákazu sa spravidla viaže na činnosti, ku ktorým sa vyžaduje súhlas.

67. K prvej podmienke: z rozhodnutia žalovaného vyplýva, že ten odôvodňoval prvú podmienku na povolenie výnimky podľa § 40 ods. 2 zákona o ochrane prírody tým, že ide o výskum podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a že výnimku ďalšiemu účastníkovi 1/ už povolili aj iné orgány verejnej správy. Najvyšší správny súd SR sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že samotná skutočnosť, že orgány verejnej správy rozhodli o povolení výnimky v iných veciach bez ďalšieho neodôvodňuje povolenie výnimky a udelenie súhlasu aj v predmetnej právnej veci. Ak aj jeden orgán verejnej správy nariadi výskum podľa osobitného zákona, neznamená to bez ďalšieho, že iný príslušný orgán verejnej správy je povinný súhlas na výskum udeliť a výnimku zo zákazov povoliť. Jeho povinnosťou je totiž posúdiť, či takú činnosť možno vôbec podľa zákona č. 543/2020 Z. z. vykonať a za akých podmienok. Ak to zákon č. 543/2002 Z. z. neumožňuje, orgán verejnej správy výnimku zo zákazov nepovolí a súhlas nevydá. Na pozitívne rozhodnutie (povolenie výnimky a udelenie súhlasu) nie je právny nárok.

68. K druhej podmienke: Orgán ochrany prírody môže povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, len ak neexistuje iná ekonomicky a technicky realizovateľná alternatíva a výnimka neohrozí zabezpečenie priaznivého stavu populácie dotknutého druhu v jeho prirodzenom areáli. Inú alternatívu riešenia (§ 40 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z.) podľa žalovaného nebolo možné zabezpečiť. Kasačný súd sa zhoduje s názorom krajského súdu, že žalovaný dostatočne nepreveril existenciu inej ekonomicky a technicky zrealizovateľnej alternatívy riešenia výskumu v národných prírodných rezerváciách Slavkovská dolina, Studené doliny a Skalnatá dolina, kde platí piaty stupeň ochrany, ani v častiach Tatranského národného parku s tretím a štvrtým stupňom ochrany. V zmysle § 40 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. môže byť realizácia technických geologických prác vždy až poslednou do úvahy prichádzajúcou možnosťou, ak všetky predchádzajúce miernejšie alternatívy sú nereálne a nerealizovateľné. Za tým účelom však musí orgán verejnej správy preveriť existenciu do úvahy prichádzajúcich miernejších alternatív, čo sa v danej veci nestalo. Takúto výnimku možno uplatniť len v prípade neexistencie alternatívneho opatrenia, ktoré by umožnilo uspokojivo dosiahnuť sledovaný cieľ pri súčasnom dodržaní zákazov stanovených smernicou Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín. Nebola preto podľa Najvyššieho správneho súdu SR splnená ani druhá podmienka na povolenie výnimky zo zákazov.

69. Námietku sťažovateľa, ktorý brojil proti názoru krajského súdu, že rozhodnutia správnych orgánov obsahujú povolenie výnimky v lokalitách s 5. stupňom ochrany, čo považoval za nesprávny názor bolo potrebné vyhodnotiť za nedôvodnú. Krajský súd totiž v bode 75 rozsudku uvádza, že žalovaný aj minister v odôvodnení rozhodnutí tvrdili, že výnimka sa vzťahuje na geologický výskum na území s tretím stupňom ochrany, uvedené tvrdenie nekorešponduje s výrokmi rozhodnutia, ktorým sa povolila výnimka na územiach s tretím, štvrtým a piatym stupňom ochrany vrátane troch národných prírodných rezervácií. Krajský súd inými slovami dôvodí, že výnimky zo zákazov, ktoré povolil žalovaný v súvislosti s udeleným súhlasom na výkon technických a geologických prác sa nevzťahuje iba na územie s tretím stupňom ochrany, ale aj na územia s tretím, štvrtým a piatym stupňom ochrany vrátane troch národných prírodných rezervácií. Uvedený názor krajského súdu plne korešponduje s výrokmi rozhodnutia žalovaného.

70. K tretej podmienke - výnimka neohrozí zabezpečenie priaznivého stavu populácie dotknutého druhu v jeho prirodzenom areáli. Tretiu podmienku na udelenie výnimky žalovaný odôvodňoval tým, že vo vzťahu k povoleniu výnimky zo zákazov ustanovených zákonom pre chránené územia, v ktorých sa bude výskum uskutočňovať, boli napadnutým rozhodnutím povolené len tie činnosti, ktorých

vykonávanie bezprostredne súvisí s výskumom a to pohyb mimo vyznačeného turistického alebo náučného chodníka, prípadne rušenia pokoja a ticha, ktoré môžu byť spôsobené mimo chodníka, prípadne manipuláciou s pomôckami pre výskum. Zo zhromaždených podkladov podľa žalovaného vyplýva, že z hľadiska ochrany prírody a krajiny povolené činnosti svojim rozsahom a spôsobom vykonania nemôžu ohroziť predmety ochrany v daných chránených územiach, keďže ich vplyvy počas výskumu budú z hľadiska ich pôsobenia dočasné a vzhľadom k počtu osôb, ktoré ich budú vykonávať minimálne. Z uvedeného dôvodu, pohyb mimo turistického chodníka, rušenie pokoja a ticha a chytanie a usmrcovanie alebo lovenie živočícha v súvislosti s uskutočňovaním prieskumu a výskumu považuje žalovaný za odôvodnený prípad pre povolenie výnimky zo zákazov. Krajský súd uviedol, že povolená výnimka a udelený súhlas sa vzťahuje aj na územie s piatym stupňom ochrany (národné prírodné rezervácie Slavkovská dolina, Skalnatá dolina a Studené doliny), na ktorom jej povolenie nie je riadne odôvodnené. Správne orgány oboch stupňov sa nevysporiadali s tým, či povolená výnimka neohrozí zabezpečenie priaznivého stavu ochrany populácie dotknutých druhov živočíchov a rastlín v ich prirodzenom areáli. Minister v skoršom rozhodnutí č. 7656/2016-9.2 (30/2016-rozkl.) zo dňa 15.10.2016 dokonca uviedol, že na území s piatym stupňom ochrany ministerstvo výnimku nepovolí. Z uvedeného dôvodu nemožno ani podľa Najvyššieho správneho súdu SR dospieť k názoru, že by bola splnená tretia podmienka na povolenie výnimky.

71. K podmienke, že ide o výskum a vzdelávanie: Z ustanovenia § 56 ods. 1 zákona o ochrane prírody vyplýva, že výskumom je taká činnosť, ktorej účelom je zabezpečenie priaznivého stavu osobitne chránených častí prírody a krajiny. Z obsahu žiadosti sťažovateľa vyplýva, že účelom výskumu je zabezpečenie podkladov pre realizáciu súkromného zámeru obchodnej spoločnosti (vybudovanie lyžiarskeho strediska Vysoké Tatry - Starý Smokovec). Žalovaný ani minister sa vo svojich rozhodnutiach nevysporiadali s tým, či účelom výskumu, ktorý mieni žiadateľ realizovať bude zabezpečenie priaznivého stavu chránených častí prírody a krajiny a či povolené výnimky v súvislosti s výskumom a prieskumom neohrozia zabezpečenie priaznivého stavu ochrany populácie dotknutých druhov živočíchov a rastlín v ich prirodzenom areáli.

72. Najvyšší správny súd SR zastáva názor, že dokonca výrazná prevaha iného verejného záujmu nad záujmom ochrany prírody podľa § 56 zákona o ochrane prírody a krajiny môže byť daná iba tam, kde iný verejný záujem nemôže byť uspokojený inak, teda bez toho, aby došlo ku škodlivému zásahu do prirodzeného vývoja zvlášť chránených druhov, príp. bol takýto zásah minimalizovaný. Je pritom povinnosťou správneho orgánu posúdiť dôsledky škodlivosti zásahu vo vzťahu ku konkrétnym ohrozeným druhom a posúdiť konkrétne skutočnosti vo väčšej miere, a to v súvislosti, resp. v nadväznosti na existenciu výrazne prevažujúceho iného verejného záujmu nad záujmom ochrany prírody tak, aby bol takýto zásah minimalizovaný. Najvyšší správny súd SR teda uzatvára, že krajský súd nepochybil, keď konštatoval nesplnenie uvedenej podmienky na udelenie výnimky.

73. Námietku sťažovateľa, ktorý vyčíta krajskému súdu, že absolutizuje právo na ochranu životného prostredia nad všetky ostatné ústavné práva a tým, že pri svojom rozhodovaní stret (kolíziu) dvoch Ústavou SR zaručených práv nevzal do úvahy a neposudzoval ich, zaťažil rozsudok vadou nesprávneho právneho posúdenia veci, vyhodnotil Najvyšší správny súd SR za nedôvodnú.

74. V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že krajský súd v bode 66 rozsudku ozrejmuje obsah práva na priaznivé životné prostredie upraveného v čl. 44 Ústavy SR, keď zdôrazňuje, že nositeľom práva na priaznivé životné prostredie a zároveň nositeľom povinnosti chrániť a zveľaďovať životné prostredie je každý. Krajský súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že Ústava SR formuláciou čl. 44 ods. 3 rozširuje ochranu životného prostredia aj do sféry prevencie tým, že zakazuje nielen poškodzovať životné prostredie, ale zakazuje životné prostredie aj ohrozovať. Uvedené zákazy sú podľa krajského súdu zároveň komplementárnym vyjadrením povinnosti chrániť a zveľaďovať životné prostredie, ktorá je ustanovená v čl. 44 ods. 2 ústavy (poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 22/06 zo dňa 1.10.2008).

75. K uvedenej námietke považuje Najvyšší správny súd SR za dôležité zdôrazniť, skutočnosťou zostáva, že životné prostredie je jednou z najvyšších hodnôt, ktorú je potrebné účinne chrániť nielen v záujme jednotlivcov, ale aj v záujme celého ľudstva. Krajský súd podľa Najvyššieho správneho súdu SR neabsolutizuje právo na ochranu životného prostredia, ale pripisuje mu význam, ktorého dôležitosť mu už vo svojej judikatúre pripísal Najvyšší súd SR.

76. Ako vyplýva z vývoja judikatúry Najvyššieho súdu SR, tá reagovala na konkrétne námietky účastníkov a musela sa vzhľadom ku konkrétnostiam prejednávaných vecí vysporadúvať s postupným vymedzovaním obsahu pojmu životné prostredie.

77. Definíciu životného prostredia v skoršej judikatúre Najvyššieho súdu SR nájdeme napríklad v rozsudku sp. zn. 7Sž/103/2003 zo dňa 19.2.2004, v ktorom Najvyšší súd SR uvádza: „Právo na priaznivé životné prostredie a s ním spojená jeho ochrana nie je v zmysle čl. 44 ods. 1 Ústavy len formálnou abstraktnou formuláciou, ale jeho konkrétnym obsahom je subjektívne hmotnoprávne oprávnenie, prislúchajúce na rozdiel od právnických osôb len fyzickým osobám. Jeho subjektu poskytuje nástroje zabezpečujúce mu také životné prostredie, umožňujúce mu nerušene žiť, a to tak z hľadiska osobného, ako aj spoločenského života, t. j. mal by mať právo na zdravé, priaznivé, vhodné, nerušené, dôstojné životné prostredie..... Verejnoprávna povaha práva na priaznivé životné prostredie ukladá štátu povinnosť, aby ho zabezpečoval v jednotlivých zákonoch vykonávajúcich na základe čl. 51 ods. 1 Ústavy túto požiadavku v konkrétnych právnych odvetviach pre jednotlivcov a pre štátne orgány.“

78. „Avšak v historicky najstaršom judikáte je vidieť snahu priznať právo na životné prostredie iba do rozsahu práv fyzických osôb s tým, že načrtnutý nie je obsah pojmu životné prostredie ako predmetu subjektívneho práva jednotlivca na priaznivé životné prostredie (pozri čl. 44 ods. 1 Ústavy, ktorým na seba štát preberá pozitívny záväzok každému poskytnúť benefícium vo forme priaznivého životného prostredia), ale naopak konajúci súd sa tu zaoberá prvým priblížením obsahu pojmu práva na ochranu životného prostredia, t. j. ústavne garantovaného uložením všeobecnej povinnosti prostredníctvom čl. 44 ods. 2 Ústavy“.

79. Rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžp/41/2009 zo dňa 12. apríla 2011 definíciu pojmu životného prostredia vyprecizoval nasledovne: „Pod pojmom „životné prostredie“ máme na mysli všetko, čo nás na zemi obklopuje a najmä po stránke biologickej stability ovplyvňuje prirodzené podmienky života človeka spolu s existenciou rozmanitých druhov organizmov. Ak hovoríme o životnom prostredí, nehovoríme o podmienkach, ktoré robia život jednotlivca alebo spoločnosti znesiteľnejším, lepším alebo technicky komfortnejším, ale hovoríme a neopakovateľnom a nenahraditeľnom stave, bez ktorého by život jednotlivca nebol možný takmer alebo vôbec. Vzhľadom na bezprostrednú odozvu dopadu negatívnych ľudských činností na životné prostredie ako celok, ktoré neakceptuje ani štátnu suverenitu, ani hranice štátov a ani normatívne zákazy a príkazy - je to trvalé benefícium, resp. trvalý kolektívny záujem, ktorý musí existovať bez toho, aby jednotlivec chcel, mohol alebo s jeho existenciou spojenú vôľu právne prejavíť mal, lebo bez jeho existencie už svoju vôľu neprejaví, lebo bez existencie nemožno blahobyť ľudstva dosiahnuť vôbec a zabezpečenie základných ľudských práv, vrátane Ústavou garantovaného práva na životné prostredie, je nemysliteľné.“

80. Na definícii životného prostredia uvedenej v rozsudku sp. zn. 5Sžp/41/2009 je vidieť, že judikatúra Najvyššieho súdu SR sa ohľadom jej obsahového pojmu postupne vyvíjala a neuspokojila sa s návrhom technickej definície životného prostredia, ktorá bola vyslovená Najvyšším súdom SR v rokoch 2004 a 2005. „Dochádza tu k modifikácii pôvodne užívaného právneho pojmu „nedeliteľná vec“ na neopakovateľný a nenahraditeľný stav, poprípade trvalé dobro (benefícium) vyjadrený kolektívnym záujmom na jeho všadeprítomnosť“.

81. Rozsudkom Najvyššieho súdu SR, sp.- zn. 1Sžp/1/2010 zo dňa 14. mája 2013 bola definícia životného prostredia načrtnutá nasledovne: „Životné prostredie je základnou, neodmysliteľnou a nenahraditeľnou podmienkou bytia človeka (conditio sine qua non) a jeho priaznivý stav je zásadne určujúcim faktorom popri ľudskej existencii nielen pri reprodukcii jednotlivca, tzn. napomáha naplniť účel objektívneho práva, ale aj pri populácii flóry a fauny vrátane stability ekologickej rovnováhy planéty. Najvyšší súd v životnom prostredí vidí základnú ľudskú hodnotu tak v zmysle hospodárskom, ako aj sociálnom a v neposlednom rade aj v zmysle biologickom. Ochrana životného prostredia je ústavným imperatívom zakotveným nielen v čl. 44 Ústavy, ale aj v jednotlivých zákonoch vykonávajúcich na základe čl. 51 ods. 1 Ústavy túto požiadavku v konkrétnych právnych odvetviach pre jednotlivcov a pre štátne orgány“. „.....základným výkladovým momentom v prerokovávanej veci bola otázka, či výklad smerujúci k absolutizácii ústavného práva na priaznivé životné prostredie má prednosť pred ochranou zásad správneho konania a správneho súdnictva. Tento názorový rozpor bol povolaný riešiť až Súdny dvor, ktorý podčiarkol význam ochrany životného prostredia. Tento záver Súdneho dvora sa následne premietol do právnej vety uvedenej v rozsudku sp. zn. 1Sžp/1/2010.“

82. Najvyšší správny súd SR nevidel dôvod, aby sa odklonil od definícií pojmu životného prostredia tak, ako boli postupným vymedzovaním jeho obsahu vypracované judikatúrou Najvyššieho súdu SR, na ktorú mala nepochybne vplyv aj judikatúra Súdneho dvora EÚ, najmä rozsudok z 15. januára 2013, sp. zn. C-416/2010, z ktorého je nepochybné, že úijné právo venuje ochrane životného prostredia zvýšenú pozornosť a je mimoriadne „citlivé“ na zásahy ľudskej spoločnosti do prírody a krajiny.

83. Najvyšší správny súd SR pripomína, že najdôležitejšími zásadami v rámci všeobecnej ochrany životného prostredia sú tri zásady, ktoré boli zahrnuté do záverečnej Deklarácie o životnom prostredí, prijatej v roku 1992 na Konferencii OSN o životnom prostredí a rozvoji v Rio de Janeiro. Je to zásada prevencie, predbežnej opatrnosti a zodpovednosti pôvodcu. Uvedené zásady sa premietajú do jednotlivých právnych predpisov na úseku ochrany životného prostredia a ich prejavom je okrem iného aj právomoc orgánu ochrany prírody zakotvená v ustanovení § 40 zákona o ochrane prírody a krajiny, ktoré síce zmierňuje prísnosť právnej úpravy určujúcej podmienky druhovej ochrany, avšak ustanovenie tohto paragrafu vymedzuje všeobecné zákonné výnimky a určuje aj podmienky pri splnení ktorých môže MŽP SR ako príslušný štátny orgán ochrany prírody a krajiny podľa § 65 ods. 1 písm. h) zákona vydať individuálny správny akt, rozhodnutie, ktorým povolí výnimky z podmienok druhovej ochrany. Právna úprava obsiahnutá v tomto paragrafe transponuje požiadavky smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení ako aj smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva v platnom znení do slovenského právneho poriadku.

84. Ustanovenie § 40 ods. 2 zákona o ochrane prírody tak taxatívne uvádza dve podmienky (orgán ochrany prírody môže povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, len ak neexistuje iná ekonomicky a technicky realizovateľná alternatíva a výnimka neohrozí zabezpečenie priaznivého stavu populácie dotknutého druhu v jeho prirodzenom areáli), ktoré musí príslušný štátny orgán ochrany prírody a krajiny pri vydávaní určenia podľa odseku 1 alebo povolení individuálnej výnimky z podmienok druhovej ochrany podľa odseku 3 rešpektovať. Uvedené podmienky musia byť splnené kumulatívne a nemožno ich obísť. Je potrebné uzavrieť, že ochrana prírody je vo všeobecnej rovine verejným záujmom. To vyplýva z Ústavy aj zákona. Toto konštatovanie však nepredurčuje výsledok konkrétnych posudzovaní hodnoty verejného záujmu na ochrane prírody v jednotlivých prípadoch. Práve v rovine konkrétneho rozhodovania sa verejný záujem realizuje ako právny dôvod pre určité prioritné zaobchádzanie s hodnotou, ktorá je jeho obsahom. Na tento účel je potrebné, aby vo veci rozhodujúci orgán posúdil, či sú splnené všetky zákonné podmienky, ktoré sa na daný typ prípadu vzťahujú - naplnenie verejného (nie skupinového alebo individuálneho) záujmu a jeho príslušná intenzita (napr. prevažujúci, naliehavý) a aby toto svoje posúdenie náležite odôvodnil a dokonca v prípade zisteného ohrozenia záujmov prírody zasiahol a činnosť ohrozujúcu tieto záujmy obmedzil stanovením podmienok pre jej výkon, resp. požadovanú činnosť nepovolil a prípadne aj zakázal. Nadväzne na vyslovené Súdny dvor s poukazom na svoju doterajšiu judikatúru zdôraznil, že príslušné vnútroštátne orgány povolia činnosť v chránenom území iba pod podmienkou, že získajú istotu, že táto činnosť nebude mať škodlivé účinky na jeho integritu.

85. Najvyšší správny súd SR teda uzatvára, že dospel k záveru, že krajský súd nepochybil, ak zistil, že žalovaný nedostatočne odôvodnil, v čom vidí naliehavý verejný záujem na činnostiach sťažovateľa, ktoré si vyžadovali udelenie výnimiek zo zákazov v súvislosti s výkonom geologických prác a prieskumom a výskumom v príslušných lokalitách, a to spôsobom, ktorý zvolil sťažovateľ v konaní. Pokiaľ by potom snád' aj existoval naliehavý verejný záujem na činnostiach sťažovateľa, ktoré si vyžadovali udelenie výnimiek zo zákazov v súvislosti s výkonom geologických prác a prieskumom a výskumom v príslušných lokalitách, žalovaný sa dostatočne nezaoberal tým, či by ho nebolo možné technicky zrealizovať iným riešením, ktoré by realizovalo požadovaný zámer sťažovateľa a súčasne minimalizovalo prípadný zásah do zákonnej ochrany populácie dotknutého druhu v jeho prirodzenom areáli.

86. V prípade váženia dvoch verejných záujmov, ktoré sú v kolízii, podobne ako v prípade kolízie základných práv, musí správny orgán totiž najprv riadne určiť a individualizovať na konkrétny prípad oba verejné záujmy, ktoré sú v hre, a potom porovnať závažnosť oboch v kolízii stojacich verejných záujmov s tým, že zásah do žiadneho z oboch chránených verejných záujmov nesmie svojimi negatívnymi dôsledkami presahovať pozitíva. Pri riešení kolízie verejných záujmov je potrebné, aby bolo zachované maximum z oboch kolidujúcich záujmov, pričom by sa malo identifikovať jadro a periférie kolidujúceho verejného záujmu a z oboch verejných záujmov, ktoré sú v hre, by sa malo

zachovať aspoň ich jadro. To je však úlohou správneho orgánu. Preto výtka sťažovateľa, že tým, že krajský súd pri svojom rozhodovaní stret (kolíziu) dvoch Ústavou SR zaručených práv nevzal do úvahy a neposudzoval ich a tak zaťažil rozsudok vadou nesprávneho právneho posúdenia veci, nemôže obstať. Pretože túto povinnosť si nespĺnili správne orgány a pokiaľ im to krajský súd vytkol, nemohol Najvyšší správny súd SR urobiť iný záver než ten ako správne uviedol krajský súd, a to, že napadnuté správne rozhodnutie náležité odôvodnenie, či a prečo je povolenie výnimiek zo zákazov a vydanie súhlasu s uskutočnením technických geologických prác a výskumu v predmetnej lokalitách verejným záujmom a ako žalovaný vážil záujem na povolení výnimiek zo zákazov a verejný záujem na priaznivom stave ochrany populácie dotknutého druhu v jeho prirodzenom areáli, neobsahuje.

87. K námietke sťažovateľa, že krajský súd preskúmal samotný výsledok správnej úvahy správnych orgánov a nahradil správnu úvahu správneho orgánu vlastným uvážením s cieľom zvoliť postup súladný s § 1 ods. 1 a 2 ods. 1 zákona o ochrane prírody, čo považoval za neprípustné, považuje Najvyšší správny súd SR za potrebné sa najskôr vyjadriť k pojmu správneho uváženia.

88. Je potrebné v prvom rade uviesť, že pojem správne uváženie nie je v doktríne jednoznačne definovaný, vo všeobecnej rovine však o ňom možno hovoriť všade tam, kde zákon poskytuje správne orgánu v stanovených hraniciach určitý voľný priestor na rozhodnutie. Tento priestor, v ktorom s existenciou určitého skutkového stavu nie je jednoznačne spojený jediný právny následok a zákonodarca dáva správne orgánu možnosť zvoliť po zvážení daných okolností jedno z viacerých riešení predvídaných právnou normou, býva typicky vymedzený formuláciou, správny orgán „môže, možno a pod.“

89. Súdne preskúmanie správneho uváženia má byť síce „zdržanlivé“, to však neznamená, že správne orgány majú úplne voľné pole pôsobnosti. V demokratickom právnom štáte všeobecne platí zákaz ľubovôle a svojvôle. Judikatúra ústavného súdu a tiež Najvyššieho súdu SR kladie dôraz, že v súlade s čl. 1 ods. 1 ústavy s uplatňovaním princípu právnej istoty v právnom štáte sa spája požiadavka všeobecnosti, platnosti, trvácnosti, stability, racionálnosti a spravodlivého obsahu právnych noriem; medzi ústavné princípy vlastné právne štátu patrí aj zákaz svojvôle v činnosti štátnych orgánov, ako aj zásada primeranosti, resp. proporcionality (PL. ÚS 1/04).

90. Úvaha správneho orgánu musí byť preskúmateľná, racionálna, v súlade so správnu praxou a jej výsledok primeraný. Musí tiež zohľadniť širší rámec hodnôt a princípov obsiahnutých okrem iného v práve ústavnej.

91. Vzhľadom na povahu správneho uváženia je v prejednávanej veci potrebné poznamenať, že naplnenie jedného z dôvodov pre výnimku, ešte automaticky neznamená, že ju žiadateľ dostane. Naopak nesplnenie čo i len jednej z podmienok, pokiaľ zákon vyžaduje splnenie kumulatívnych podmienok (pozri § 40 ods. 2 zákona o ochrane prírody) znamená nevyhovenie žiadosti.

92. Najvyšší správny súd SR však zdôrazňuje, že aj keby žalovaný presvedčivo odôvodnil, že činnosť sťažovateľa, pre ktorú potrebuje udeliť výnimku zo zákazov v súvislosti s výkonom činností (na uskutočnenie technických geologických prác a prieskumu a výskumu) by bol skutočne vo verejnom záujme, bolo by potrebné vychádzať z toho, že verejný záujem je kategória, ktorá má u každého rozhodnutia svoj konkrétny obsah, ktorý je spojený s okolnosťami riešeného prípadu. Je preto nevyhnutné, aby verejný záujem bol správnym orgánom výslovne formulovaný vo vzťahu ku konkrétne riešenej záležitosti. Treba ho vyvodiť z právnej úpravy a jej dielov, posúdením rôznych hodnotových hľadísk podľa úloh správy v príslušných oblastiach (sociálnej, kultúrnej, ochrany životného prostredia a pod.) (Hendrych, D., citované vyššie, s. 83 a s. 358).

93. V tejto súvislosti považuje Najvyšší správny súd SR námietku sťažovateľa, že na prejednaný prípad je neaplikovateľný rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžo/76/2015 zo dňa 20.6.2017 na ktorý odkazuje krajský súd z dôvodu, že predmetom súdneho prieskumu v uvedenom konaní bol prieskum zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v súvislosti s realizáciou výstavby v jednotlivých územiach s určitým stupňom ochrany, za nedôvodnú.

94. Práve v uvedenom rozsudku sa najvyšší súd zaoberal problematikou povolenia výnimky zo zákona o ochrane prírody a krajiny a konštatoval závery, ktoré sú aplikovateľné aj na teraz prejednaný prípad, najmä v otázke verejného záujmu na ochrane prírody a kolízii verejných záujmov. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 10Sžo/76/2015 zo dňa 20.6.2017 uviedol: „Záujem na ochrane v tom ktorom území alebo na ochrane jednotlivých zložiek ekosystému je vyjadrený zaradením týchto území a zložiek systému do systému ochrany prírody. Tak právo na životné prostredie ako aj vlastnícke právo k investícii resp. užívacie právo k predmetnému pozemku sú právnym poriadkom SR chránené,

žiadne z nich však nie je právo absolútne, a ako uvádza Ústavný súd Slovenskej republiky, pokiaľ sa tieto práva dostávajú do konfliktu, je potrebné riešiť tento pomocou zásady spravodlivej rovnováhy. Musíme sa jasne rozhodnúť, či chceme na tomto území národný park pre prírodu a ľudí alebo „lunapark“, ktorým sa TANAP stáva. Tieto dve veci sa na tom istom mieste vylučujú. Najvyšší súd zdôrazňuje, že vo veciach ochrany životného prostredia je potrebné mať na zreteli vyšší záujem na ochrane nášho prírodného bohatstva a každý, čo i len minimálny zásah do nášho najväčšieho prírodného bohatstva, do nedotknutej prírody musí byť dostatočne odôvodnený, ako aj každá udelená výnimka a povolený súhlas. Najvyšší súd zastáva názor, že je povinnosťou nás všetkých, o to viac orgánov ochrany prírody a krajiny myslieť na budúce generácie a snažiť sa o zachovanie priaznivého stavu životného prostredia pre nasledujúce pokolenia, ktoré v dôsledku stále väčších zásahov do prírody a odkrojovania z prírodného bohatstva, budú mať možnosť vidieť namiesto nedotknutej prírody a jej fauny a flóry, vylesnené, zastavané územia, lyžiarske strediská a hotely, bez spevu vtákov a rozvíjajúceho sa lesného života. Námieta žalobca, že krajský súd rovnako ako aj orgány ochrany prírody nezohľadnili a neodôvodnili, z hľadiska ochrany prírody a záujmu prevyšujúceho nad záujmom ochrany prírody, udelenie výnimiek zo zákazov a vydanie súhlasov, a v čom je záujem na vybudovaní lyžiarskych tratí dôležitejší ako záujem na ochrane biotop európskeho významu vrátane prioritných biotopov, je dôvodná.“

95. Námieta sťažovateľ, že krajský súd tým, že neaplikoval na tento prípad ustanovenia piatej časti zákona o ochrane prírody zaťažil rozsudok vadou neprávneho právneho posúdenia, vyhodnotil za nedôvodnú, pretože krajský súd je pri preskúmaní rozhodnutia správneho orgánu viazaný rozsahom námietok, ktoré uplatní žalobca, a žalobca takúto námietku neuplatnil.

96. K námietke nesprávnej aplikácie záverov rozsudkov SD EÚ s poukazom na tom, že išlo o skutkovo odlišné veci považuje za dôležité zdôrazniť, že išlo zo strany krajského súdu o podporné stanoviská, ktorými pripisoval význam nie z hľadiska totožnosti skutkových okolností, ale z hľadiska použitého výkladu jednotlivých článkov smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, ktoré sa zaoberali aj výkladom čl. 16 ods. 1 smernice, t. j. podmienkami, za ktorých je možné udeliť výnimky z ustanovení článkov 12, 13, 14 a 15 písm. a) a b) pri neexistencii uspokojivej alternatívy, pričom kládli dôraz na to, že výnimka nebude spôsobovať zhoršenie stavu ochrany populácie príslušného druhu na území jeho prirodzeného výskytu. Uvedený výklad je aplikovateľný aj na teraz prejednávaný prípad. Krajský súd teda nepochybil, ak na uvedené závery rozsudkov SD EÚ poukázal, a to ani v prípade rozsudku C-127/02 ohľadom výkladu čl. 6 ods. 2 smernice Rady č. 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín v spojení s článkom 7 tejto smernice, ktoré ukladajú členským štátom prijať vhodné opatrenia na zabránenie zhoršenia životného prostredia a podstatného rušenia živočíšnych druhov v osobitne chránených územiach, pre ktoré sú tieto územia určené.

97. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky s ohľadom na všetky skutočnosti nezistil dôvodnosť kasačnej sťažnosti, a preto ju podľa § 461 S.s.p. zamietol.

98. O trovách kasačného konania rozhodol Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (podľa § 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 a § 169 S. s. p.) tak, že účastníkom právo na ich náhradu nepriznal. Sťažovateľovi a žalovanému z dôvodu neúspechu a žalobcovi a ďalším účastníkom z dôvodu, že im v kasačnom konaní nebola uložená povinnosť, s plnením ktorej by im trovy kasačného konania vznikli (§ 169 S.s.p.).

99. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.

